

OPERATIES AAN DE AMANDELEN BIJ VOLWASSENEN

Het lichaam bezit een uitgebreid systeem om infecties te bestrijden, het zgn. lymfkliersysteem. De overgang van mond en neus naar de keel bevat, als een soort ring, veel van dit lymfklierweefsel. Het vangt binnendringende ziekteverwekkers zoveel mogelijk op en maakt ze onschadelijk.

Op een paar plaatsen is dit lymfklierweefsel verdikt:

1. in de neus-keelholte

Dit is de ruimte achter de neus boven het zachte verhemelte. Het verdikte lymfklierweefsel in het dak van de neus-keelholte noemt men adenoïde vegetaties of poliepen. De poliepen of adenoïde vegetaties zijn vooral bij jonge kinderen aanwezig. Vanaf ongeveer het 8ste levensjaar neemt de grootte af.

2. in de keel

De zgn. *keelamandelen* (de tonsillen) zijn te zien als knobbels links en rechts achter in de keel. De huid, het aanhangsel van het zachte verhemelte, hangt midden tussen de keelamandelen.

3. achter op de tong

Dit deel wordt de *tongamandel* genoemd en gaat aan de zijkant van de tong over in de keelamandelen. De tongamandel geeft slechts zelden klachten.

De poliepen en amandelen vormen maar een klein gedeelte van het lymfkliersysteem van het lichaam. Eventuele verwijdering heeft daarom geen merkbare gevolgen voor deze afweer.

Wat voor klachten kunnen de amandelen geven?

- Wanneer u op volwassen leeftijd nog een *neusamandel* hebt, dan kunnen er enkele klachten optreden, zoals een verstopte neus, door de neus praten, herhaalde perioden met verkoudheden, open mondademhaling en snurken.
- Bij een acute ontsteking van de *keelamandelen* bestaan de klachten in het algemeen uit een korte periode van keelpijn met slikklachten, algemeen ziektegevoel en soms koorts. Dergelijke perioden kunnen zich meerdere malen per jaar voordoen.
- De amandelen kunnen ook chronisch in meer of minder ontstoken toestand verkeren. In het laatste geval kunnen klachten optreden van moeheid, lusteloosheid, snurken, matige eetlust en slechte adem.
- Als amandelen ontstoken raken zwellen ze op. Hierbij kunnen ook lymfeklieren in de hals zwellen en pijnlijk zijn.
- Bij uitzondering breidt de ontsteking van de keelamandel zich uit tot in het omliggende weefsel waarin zich dan etter ophoopt (peritonsillair abces). Hierbij kan nauwelijks geslikt worden en is er veel slijmvorming, kan de mond moeilijk geopend worden, zijn de lymfeklieren in de hals gezwollen en is er vaak hoge koorts.

Wanneer is het gewenst om de keelamandelen te verwijderen?

De beslissing om de amandelen te verwijderen is afhankelijk van de ernst van de klachten.

Ook de frequentie van de klachten - hoe vaak treden ze op - speelt hierbij een rol.

Wanneer het onvoldoende lukt om de klachten met medicijnen (pijnstillers en/of antibiotica) te bestrijden of als er te vaak medicijnen moeten worden gebruikt, kan het verstandig zijn om de amandelen weg te nemen. Soms zal hierbij de neusamandel, indien nog aanwezig, ook verwijderd worden.

De operatie heeft plaats onder algemene narcose. De voorziene hospitalisatieduur bedraagt 1 tot 3 dagen.

Is er kans op complicaties?

Bij iedere operatie, ook het verwijderen van de amandelen, is er sprake van enig risico. In dit geval is het voornaamste risico een nabloeding.

Een normale bloedstolling na de operatie is van groot belang, daarom mag u voorafgaand aan deze ingreep geen bloedverdünnende middelen gebruiken. Het gaat hierbij met name om pijnstillers die acetylsalicylzuur bevatten (Aspirine, Dispril, Aspegic, Aspro enz.). Wanneer u anti-stolling gebruikt, moet u dit absoluut vooraf melden. Eveneens moet u vermelden als er in uw familie aangeboren bloedstollingsstoornissen voorkomen.

Wat kunt u verwachten na de operatie?

Direct na de ingreep heeft u pijn in de keel en moeite met slikken. De pijn kan uitstralen naar de oren. Veel drinken van koud water is belangrijk en kan de pijn verlichten. Daarnaast moet u schrapen van de keel zien te voorkomen.

Meestal komt er na de operatie wat vers bloed uit de keel. Ook kan donker bloed worden gebraakt; dit is oud bloed dat tijdens de operatie in de maag terecht is gekomen.

Weer thuis:

Pijn kan gewoonlijk goed worden bestreden met *Paracetamol* (bijv. Dafalgan, Perdolan mono) of andere analgetica (Cataflam, Brufen).

Op de plaats waar de amandelen zaten vormt zich een *grijswitte korst*, die meestal na zeven tot acht dagen loslaat en spontaan verdwijnt. De uitademinglucht kan hierdoor wat weëg ruiken. Bovendien kunt u een wat metaalachtige smaak hebben. Ook dit verschijnsel verdwijnt vanzelf.

Wij raden u aan de eerste dagen *zachte en koele voeding* te gebruiken.

Houdt u zich verder één tot twee weken rustig. De werkonbekwaamheid bedraagt 10 à 14 dagen.

Mocht u onverhoopt een forse nabloeding krijgen, zoek dan direct contact met uw huisarts, uw NKO-arts of de dienst Spoedgevallen.

Slotwoord

Het is niet mogelijk om in een voorlichtingsfolder alle details voor elke situatie te beschrijven. Als u meer inlichtingen wenst, kan u zich steeds tot uw arts wenden.